

УДК 81'133-56

Бондаренко О. М.

доц. НУ «Запорізька політехніка»

Способи словотворення в англомовному політичному дискурсі

Лінгвісти розуміють поняття «дискурс» як складне комунікативне явище, яке знаходиться під впливом багатьох екстралінгвальних чинників: сприйняття навколишнього світу, погляди, мета мовлення, які необхідні для розуміння тексту. Дискурс у лінгвістиці розглядають як динамічний процес і як результат одночасно.

Враховуючи багатопланові тлумачення дискурсу, досліджують його різновиди (військовий, педагогічний, юридичний, критичний, науковий, політичний, тощо). Проблеми теоретичного, методичного та практичного аспектів політичного дискурсу висвітлювали багато зарубіжних та вітчизняних науковців: Д. Болінджер, Т. ван Дейк, Дж. Даймонд, Н. А. Акінчиць, М. Ф. Нарійчук, В. В. Громовенко, О. М. Майборода. Саме цей вид дискурсу є предметом вивчення не лише лінгвістів, а й представників інших наук.

Взагалі, думки науковців щодо того, що саме стосується політичного дискурсу, розходяться. В межах цієї роботи ми не ставимо за мету аналіз теоретичних підходів до сутності політичного дискурсу. Головною метою аналізу нових слів англійської мови є спроба простежити саме за тими засобами мови, які використовуються при створенні нових лексичних одиниць та пояснити причини використання тих чи інших способів словотворення. Перш за все звертаємо увагу на те, що питому вагу лексичних одиниць утворено за допомогою телескопії. Цей морфологічний спосіб утворення нових слів виявляється одним з найпродуктивніших в англійській мові. Цей спосіб словотворення дозволяє виконати декілька завдань: привернути увагу до нового слова, залишивши простір для уяви, одночасно значення слова не спотворюється до такого ступеню, щоб воно було незрозумілим реципієнтові. Прикладами дії законів телескопії є наступні

лексичні одиниці: *businesscrat* (*business* + *Democrat*); *democratatorship* (*democracy* + *dictatorship*); *democracy* (*democracy* + *crazy*); *ineptocracy* (*inept* + *democracy*); *infoganda* (*information* + *propaganda*); *manufactroversy* (*manufactured* + *controversy*) у значенні «неіснуючі протиріччя, навмисно створені політиками»; *genopolitics* (*genetics* + *politics*); *precrimination* (*pre* + *recrimination*); *nontroversy* (*non-* + *controversy*); *policide* (*political* + *suicide*) *prebituary* (*pre-* + *obituary*) – «некролог, який публікують ще за життя політика». Остання лексична одиниця може позначати також політика-невдачу, таким чином, виступаючи в якості семантичного неологізму. Багаторазове використання «уламків» слів в якості словотворчих формантів є загальновизнаним трендом розвитку словотворення англійської мови. Після того, як ці «уламки» набувають стійких асоціацій з певними значеннями, вони використовуються вже досить часто, утворюючи нові одиниці за тим самим шаблоном, за аналогією. У політичному дискурсі також зустрічаємо подібні лексичні одиниці: *corpocracy* (*corporate* + *-cracy*) у значенні «успішність, в якому корпорації мають суттєву владу»; *narcissocracy* (*narcissist* + *-ocracy*).

Використання такого «традиційного» способу словотворення як словоскладання є не дуже активним, але безумовно, подібні лексичні одиниці існують: *vote-shaming*; *backfire effect*; *crunchy con*; *pizza parliament*; *egocast*; *murder-suicide*; *plant-gating*; *opinion corridor*; *paper terrorism*, *dip-stick*. На нашу думку, цей спосіб словотворення, при якому зміни вихідних основ не відбувається, використовується, коли треба максимально точно передати значення нової одиниці мови. Цілком очікуваним є використання географічних назв для створення нових складних слів: *Afrocentrism*, *Asiacentrism*, *Americentrism*, *Eurocentrism*, *Europatriotism*, *Eurosphere*, *Pakistanism*, *Kurdification*. Вибір між телескопією та словоскладанням обумовлюється фонологічними чинниками.

Власні імена використовуються для позначення доктрин, політичних течій, напрямків парламентської діяльності, тощо: *Gore effect*, *Friedman Unit*, *Putinland*, *Putinversteher* (з німецької «прибічник Путіна»). За нашими спостереженнями, доля суфіксації (*frontrunneritis*, *LOLbertarian*, *presidentialness*, *tripartisanship*) не є значною в порівнянні з телескопією та словоскладанням.